

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 1 Sierpnia r. s. 1823 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 23 lipca.

(z Gazety le Conservateur Impartial.)

Wczora, dnia 22, jako w dniu imienia Najjaśniejszej Cesarzowej Jejmości MARYI FEDOROWNY, Najjaśniejszej Jej wnuczki i Wielkiej Xiężny dziedzicznej Sasko-Weymarskiej, CESARZOWA JEYMOŚĆ, w pałacu peterhofskim, raczyła przyymować życzenia i powinszowania, magnatów państwa, osób do dworu wstęp mających i ciała dyplomatycznego. Dany był wielki bal maskowy i oświecenie w ogrodach. Wspaniałe tej uroczystości wiele dodawała okazałości piękna dnia pogoda i niezmierny zbiór widzów, którzy się tam ze stolicy i z okolic zgromadzili.

Hrabianka Zofija Moden, mianowana jest freylejną J. C. W. Wielkiej Xiężny Jejmości Aleksandry Fedorowny.

W biegu zeszłego roku, medycy należący do komitetu medyko-filantropicznego Cesarskiego Towarzystwa Czełkolubnego, leczyli kosztem towarzystwa 6442 osób; operacyi oczu wykonano 176.

Od 7 do 25 czerwca zawinęło do portu kronsztadzkiego 136 okrętów kupieckich, w liczbie tej 105 angielskich. W tymże czasie do Rygi zawinęło 120. Od początku zaś żeglugi zawinęło 535, a wyszło 261.

Gazetę Senacką z dnia 21 czerwca ogłosiła następujący Ukaz okólny: „Wedle Ukazu Jego CESARSKIEJ MOŚCI, Rządzący Senat słuchali przedstawienia byłego P. Ministra Skarbu, w brzmieniu następującem: Z nadesłanych od PP. Gubernatorów cywilnych wiadomości, o włościanach przypisanych do fabryk i zakładów, między innemi dostrzeżono, że mieszczanin Litwinow, będący pierw- wicy w 3ciej gildzie kupców moskiewskich, od roku 1796 posiada fabrykę szklaną w gubernii nowgorodzkiej. A że artykułami 105 i 111 Urządzenia Miast, fabryki i zakłady pozwolono mieć i utrzymywać kupcom pierwszych dwóch gild: przeto były P. Minister skarbu pisał do Cywilnego gubernatora nowgorodzkiego, objawić Litwinowemu, iżby on wszedł do gildy, stanowi fabrykantów właścio- wey, albo sprzedał swój zakład temu, kto do jego utrzymywania ma prawo. A co się tyczy uzyskania od Litwinowa niedopłaconych przezeń procentów za czas upłyniony od roku 1796 w porównaniu do summy, jakoby opłacać był powinien w 2giej zostając gildzie; znajduje 100) chociaż w Urządzeniu miast i w dyplomacie Słacheckim oznaczone są stany, którym wolno mieć fabryki i zakłady, jednakże ukazem 1775 roku marca 17 dnia, dane jest prawo wszystkim i każdemu zakładać warsztaty i rękodzieła, nie szukając na to pozwolenia: 2re) iż ten Ukaz bez wątpienia wielu osobom, osobliwie mieszczanom i włościanom, dał powód, do zakładania fabryk i zakładów pod pozorem rękodzieł, wbrew prawidłom, zawartym w artykułach 105 i 111 Urządzenia miast: 3cie) mniemac należy, że i Litwinow na te- że osnowie założył fabrykę szkła w roku 1796, i nie mając ze strony miejscowej zwierzchności należytey przestrogi, ażeby właściele fabryk i zakładów wchodzili do gildy, stanowi temu właścio- wey, ciągle tę fabrykę posiadał, będąc w 3ciej gildzie stanu kupieckiego: 4te) dla czego uzyskanie

niedopłaconych przez Litwinowa podatkow od roku 1796, wypadłoby zastosować tak do niego samego, jak i do zwierzchności miejscowej, która nie miała należytey baczości na dopełnienie praw; ale gdy okoliczność ta przez lat więcej dwudziestu zostawała w milczeniu, a w biegu tego czasu wiele osób, podpadających poszukiwaniu, bez wątpienia oddaliło się, albo, gdzie są, niewiadomo: przeto dla takich uwag mniemalby rzecz tę puścić w zapomnienie. Były P. Minister skarbu, przedstawia- jąc rzecz tę do rozpatrzenia i rozwiązania Rzą- dzącego Senatowi, prosił, azali nie podoba się nano- wo zalecić, komu wypada, względem należytego rozporządzenia, ażeby wszyscy mający zakłady lub fabryki kupcy 3ciej gildy i mieszczanie weszli nie- zwłocznie podług ustanowionego porządku do pier- wszej lub drugiej gildy kupieckiej, a włościanie ażeby wzięli na prawo prowadzenia takiego han- dlu ustanowione świadectwa; w przeciwnem zaś zdarzeniu, ażeby sprzedali swoje zakłady mającym prawo je posiadać w przeciągu półrocznego ter- minu, od czasu ogłoszenia o tem Ukazu, i żeby naprzyszłość nad ścisłem tego wykonaniem mia- no baczość naysczuyniejszą, pod surową w prze- ciwnem zdarzeniu odpowiedzialnością Zwierzchności miejscowej. RozKAZALI: zgodnie z tem przed- stawieniem, wyżej przerzeczone przypadające od mieszczanina Litwinowa i Nowhorodzkiej Zwierz- chności miejscowej uzyskanie niedopłaconych od posiadania przez Litwinowa fabryki szklanej od roku 1796 procentow, należnych gildy kupieckiej, dla przyczyn w niem wyrażonych, puścić w za- pomnienie; o czem do Nowgorodzkiego Rządu Gu- bernialnego i Skarbowey Izby posłać Ukazy. A żeby wszyscy, posiadający zakłady lub fabryki kupcy 3ciej gildy i mieszczanie weszli niezwłocz- nie porządkiem przepisany do 1szej lub 2giej gildy kupieckiej, włościanie zaś, iżby na prawo takowego handlu wzięli ustanowione świadectwa, a w przeciwnem zdarzeniu iżby sprzedali swe za- kłady mającym prawo ich posiadania w półrocz- nym terminie, od czasu ogłoszenia o tem ukazu, i żeby na przyszłość nad ścisłem tego wypełnieniem baczość miano naysczuyniejszą, pod surową w przeciwnem zdarzeniu odpowiedzialnością Zwierzchności miejscowej, zalecić przez ukazy do wszystkich Rządów Gubernialnych i Izb Skarbowych, również przez Ukaz uwiadomić i P. Ministra skarbu. Dnia 27 czerwca 1823 roku.

W dalszém ciągnięciu loteryi na cztery ma- jątki nieruchome, leżące w gubernijach niżeho- rodzkiej, orłowskiej i tulskiej, inadto na sumę 1,322,000 rubli assygnacyami, wyszły numera na- stępujące, z przypadającemi na nie wygranemi:

Dnia 14 lipca.

Ner 31.810	50.000 rubli.
Ner 71.119	10.000 rubli.
Ner 58.973	1.000 rubli.
Nra 42.645; 47.772; 54.913; 98.215; 101.826;	
116.154 i 157.188	po 500 rubli.
Nra 5.534; 5.736; 9.742; 28.591; 45.145; 100.360	
i 163.082	po 200 rubli.
Nra 1.107; 16.551; 25.053; 48.911; 104.182;	
119.001; 131.171; 131.662; 132.916; 135.895; 136.492	
i 155.919	po 100 rubli.

Nra 7; 15.642; 56.907; 39.501; 51.770; 53.989; 55.949; 56.377; 62.283; 75.966; 90.125; 97.499; 113.390; 114.606; 120.966; 122.904; 130.256; 135.081; 135.688; 137.651; 140.945; 147.968; 149.442; 150.119; 153.600; 158.076 i 166.661 po 75 rubli.

Nra 165.996; 123.481; 111.935; 100.608; 144.962; 52.053; 70.400; 108.014; 30.503; 5.508; 35.702; 105.020; 68.326; 87.416; 41.840; 4.351; 118.161; 168.127; 71.400; 164.362; 98.263; 104.877; 81.278; 114.425; 105.985; 78.803; 164.130; 128.301; 154.731; 162.221; 25.078; 18.758; 19.982; 6.914; 49.553; 105.679; 82.037; 11.868; 157.988; 83.613; 40.283; 72.962; 44.327; 9.204; 134.979; 166.875; 54.530; 77.011; 119.999; 22.459; 56.806; 72.742; 26.463; 154.639; 6.571; 28.579; 4.152; 96.230; 142.686; 146.352; 156.131; 123.585; 116.300; 33.727; 123.864; 116.761; 21.702; 100.496; 46.526; 54.416; 10.726; 71.862; 73.040; 15.923; 88.994; 33.440; 28.068; 49.885; 62.461; 108.706; 30.919; 156.241; 56.183; 126.399; 121.016; 93.370; 103.014; 86.455; 64.177; 1.841; 33.924; 136.696; 112.396; 68.939; 69.461; 51.101; 24.825; 142.431; 96.537; 118.870; 133.352; 168.755; 38.505; 123.085; 130.325; 117.870; 15.284; 97.119; 122.552; 96.894; 90.613; 12.586; 54.244; 41.632; 156.746; 28.899; 1.809; 13.266; 12.605; 29.218; 46.038; 105.277; 111.687; 105.340; 91.574; 87.907; 28.329; 89.151; 72.341; 128.893; 12.839; 18.691; 113.618; 101.364; 118.833; 163.247; 61.828; 46.952; 155.742; 122.448; 61.903; 15.096; 139.022; 76.424; 127.597; 116.315; 47.970; 50.754; 150.726; 111.666; 158.006; 132.155; 49.985; 75.586; 75.254; 22.916; 146.858; 68.701; 62.980; 142.968; 106.420; 81.719; 23.593; 161.102; 118.411; 165.954; 135.174; 154.371; 137.476; 90.011; 22.830; 157.219; 66.390; 140.286; 155.307; 27.763; 79.815; 134.383; 97.956; 36.985; 56.541; 32.940; 163.242; 1.442; 147.569; 139.503; 60.721; 132.654; 79.921; 156.722; 169.512; 116.135; 84.892 i 23.261 po 50 rubli.

Kurs petersburski d. 20 lipca: dukat hollenderski nowy 11 r. 75 kop.. Zmiana złota 2 r. 88½ kop. Zmiana srebra 2 rub. 70½ kop.

Nieustający dochód komisyyi umorzenia długów: 68 assygn. - po - - 101 -
68 brzęczącą monetą - 98 - } procentow
58 takąż - - - - 82½ - }

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa dnia 5 sierpnia.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSYI, KRÓLA POLSKIEGO

etc. etc. etc.

XIAŻĘ NAMIESTNIK KRÓLEWSKI

W Radzie Stanu.

Zważywszy, iż dla ułatwienia Kontrolli handlu wewnętrznego, potrzebne jest oznaczenie stosunków między kupcami i handlującymi drobnym towarem, powszechnie kramarszczyzną zwanym: zważywszy oraz, iż oznaczenie stosunków takowych, Skarb publiczny od licznych defraudacyi dochodu celnego zabezpieczyć, a kupcom ryczałtowym handlem trudniącym się, znaczne korzyści zapewnić może, na wspólne przełożenie Komisyyi rządowych spraw wewnętrznych i policyi, tudzież przychodów i skarbu, postanowiliśmy i stanowiliśmy:

Artykuł 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1824 roku, tylko kupcy utrzymujący księgi kodexem handlowym przepisane, i w konsensa prawem oznaczone zaopatrzeni, mogą towary do wprowadzenia do kraju dozwolone bezpośrednio zza granicy na handel zapisywać i sprowadzać.

Art. 2. Wszyscy handlujący drobnym towarem powszechnie kramarszczyzną zwanym, ksiąg kodexem handlowym przepisanych, stosownie do § 5 prawa seymowego o opłatach stęplowych, nie-utrzymujący, żadnych towarów zza granicy bezpośrednio sprowadzać nie mogą, lecz wszystkie towary, jakich na sprzedaż cząstkową potrzebują, od kupców krajowych księgi handlowe utrzymujących, nabywać winni.

Art. 3. Kramarzom takowym nie wolno będzie rozsyłać za kwitami zaświadczeniami, ani

też sprzedawać swego towaru gdzieindziej, jak tylko w mieście ich zamieszkania, a to pod karąmi na defraudantów przepisane.

Art. 4. W miejsce ksiąg, dla handlujących kodexem handlowym przepisanych, wszyscy kramarze, dla wewnętrznej kontrolli handlu, utrzymać mają księgi konnotacyjne ostęplowane.

Art. 5. W księgi konnotacyjne artykułem powyższym przepisane, każdy kupiec, od którego kramarz towary na sprzedaż cząstkową zakupuje, obowiązany jest ilość ich, gatunek i datę wzięcia z handlu jego towarów wpisać.

Art. 6. Każdy handlujący, któryby albo ksiąg kodexem handlowym przepisanych, albo też księgi konnotacyjne, w art. 4 niniejszego postanowienia przepisane, nie posiadał, jako defraudant, a towar jego jako zdefraudowany, uważanym być może.

Art. 7. Kommissya rządowa przychodów i skarbu wskaże formę utrzymywania ksiąg handlowych, oraz księżeczek konnotacyjnych i bliższe szczegóły porządku utrzymywania i odnawiania tychże ksiąg dotyczące się przepisze.

Wykonanie niniejszego postanowienia komisyyom rządowym spraw wewnętrznych i policyi, tudzież przychodów i skarbu, w czym do której należy, niemniej umieszczenie go w dzienniku praw, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu rady administracyjney d. 22 lipca 1823 r.

(podpisano) Zajaczek.

Minister prezydujący w kom. rząd.

przychodów i skarbu (podp.) X. X. Lubecki.

Radca Sekretarz stanu, generał brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Oryginałem:

Radca Sekretarz stanu, generał brygady

(podpisano) Kossecki.

Zgodno z Wypisem:

Minister sprawiedliwości M. Badeni.

Za Sekretarza jeneralnego Szef bióra K. Hofmann:

HISZPANIA.

Madryt dnia 16 lipca.

(z Gazety Warszawskiej.)

W tej chwili oficer przywiózł wiadomość o krwawej bitwie z generałem Quiroga. Generał Hubert, dowodzący przednią strażą dywizyi generała Bourke, zajął Ferrol i jest niedaleko Korunny. Doniesienia z Kadyxu są bardzo zaspokajające. Z Badalona dowiadujemy się, iż nieprzyjacieli d. 13 b. m. wieczorem uczynił z Barcellony trzecią wycieczkę dwiema kolumnami, z których jedna udała się ku Sarria, a druga ku Horta. Dwa bataliony francuzkie odparły nieprzyjaciela i ścigały go aż pod mury miasta. Pod Barcelloną stało jeszcze 6,000 wojska nieprzyjacielskiego. Codzień wielu żołnierzy z osady ucieka do nas. Nie wiadomo, czy Mina żyje lub umarł.

Dwie kompanie artylleryi odebrały d. 6 b. m. rozkaz udania się śpiesznie do Sewilli, co podług dzienników paryżkich jest skutkiem żwawey bitwy, zaszłej niedaleko wyspy Leon, między wojskiem francuzkiem a konstytucyjnem hiszpańskim.

Mówią bardzo o sessyi stanów, odprawionej d. 21 czerwca w Kadyxie. Naradzano się o tém, co w obecnych okolicznościach przedsięwziąć wypada. Stany zapytały się generała Zayas, czyli z wojskiem swoim postanowił skutecznie środki, któreby uchwalono, choćby nawet przeciwko osobie Króla były wymierzone. Generał ten miał odpowiedzieć, iż można na nim polegać, gdy idzie o utrzymanie konstytucyi; a bynajmniej, gdyby miało targnąć się na osobę Monarchy. Słychać, iż deputowany Valdes miał piorunującą mowę, w której zagroził Królowi.

Generał Ballasteros przybył d. 30 czerwca do Grenady, a Villa-Campa do Ronda. Sądzą, iż oba te korpusy myślą się połączyć, a potem udać się przeciw wojsku, trzymającemu Kadyx w zamknięciu.

List prywatny donosi między innemi o wypadkach w Galicyi: „Wiemy tylko, iż kilku oficerów z korpusu *Morillo*, dowiedziawszy się o mianowaniu Rejencyi w *Sevilli*, zrzuciło wypadki, zasze w głównej kwaterze w *Lugo*. Porozumie-
li się z Panem *Cabanos*, szefem głównego sztabu, i chcieli bez rozlewu krwi oddać Galicyę pod władzę dawnego rządu. 3 pólki, które z początku do tego zamysłu należały, odmieniły potem swoje zdanie i przyłączyły się do korpusu *Quirogi*.”

Straż więzień w *Burgos* odebrano milicyi mieyskiej, i oddano ją woysku francuzkiemu.

Brygada dragonii jenerała *St. Priest* doścignęła niedaleko *Huebla* artylleryę jenerała *Lopez Bannos*, i zabrała 20 dział, i 30 wozów z prochem, oraz kilka innych ze sprzętami woyskowemi.

Słychać, iż minister skarbu rejencyi domaga się od wieży pieniędzy na zwrócenie pewnemu bankierowi paryżkiemu pieniędzy, dawanych rejencyi, a wynoszących miesięcznie 6 milionów realów. Kapituły w *Toledo*, *Sevilli* i *Walencyi*, oraz inne bogate katedry hiszpańskie mają przyjąć na siebie ten obowiązek, pod warunkiem, aby Papiież upoważnił je do sprzedaży części dóbr, które posiadają.

Kosztem Francyi urządzają się bataliony hiszpańskie w *Walencyi* i *Sevilli*.

Nowa gazeta, wychodząca pod wpływem rejencyi, umiesciwszy wiadomą odezwę jenerała *Morillo*, przydaje następującą uwagę: „Upodlenie i trzymanie w niewoli Króla, kochającego swój naród i wzajemnie od niego kochanego, bunt woyska, który Hiszpanię pozbawił zwierzchniej władzy nad prowincjami jej w Ameryce, a przez to umniejszył krajowi na rok 600 milionów realów gotowemi pieniędzmi i 300 milionów towarami krajowemi, obarczenie narodu długiem wynoszącym 2000 milionów realów, a nakoniec szalone wydawane odezwy i wściekłość wandaliska, z jaką włożono więzy na mieszkańców Hiszpanii, takie to są dobrodziejstwa, które winniśmy stanom.”

FRANCYA.

Paryż dnia 21 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Jeden z tutejszych dzienników donosi, iż w dniach 1, 2 i 4 b. m. zasze bitwy, w skutku których jenerałowie *Ballasteros* i *Lopez Bunnos* weszli d. 5 b. m. do *Sevilli*, a jenerał *Bourmont* zajął skoncentrowane stanowiska pod *St. Lucar*.

Bitwy pod *Barcellona* były bardzo krwawe, woysko nasze wynosiło 15,000, a hiszpańskie 12,000 ludzi. Oddział złożony z 1,600 ludzi pod dowództwem jenerała *Rotens* walczył z dwoma naszymi półkami piechoty i półkiem huzarów. Dywizye hiszpańskie, które się cofnęły ku *Tarragonie*, stoją w oszańcowanym obozie.

Dnia 17 b. m. rozszła się na giełdzie tutejszej pogłoska, iż jenerałowie *Ballasteros* i *Zayas*, połączwszy się z sobą, tamują związek między *Madrytem* a *Sevillą*. Dzienniki ministeryalne, ani potwierdzają, ani zbijają tey wieści.

Jenerałowie *Guilleminot*, *Bordesoult* i *Donnadieu*, mają otrzymać dostojność parów.

Taż gazeta donosi z Paryża pod d. 22 lipca. Marszałek *Moncey* wyraża w raporcie swoim do ministra wojny, pisanym d. 18 b. m. z *Badalony*: „Wieczorem d. 13 b. m. osada *Barcelleny* ośmieliła się trzeci raz uczynić wycieczkę ku dwóm mieyscom linii naszej. Jeden oddział ciągnący ku *Soria* zatrzymał się na równinie pod zasłoną dział w zewnętrznych szanach; a drugi wynoszący 1,200 ludzi, posunął się ku *Horta* w zamiarze okrażenia *Gracias* z lewej strony. Naprzeciw tego ostatniego oddziału wysłał Hrabia *Curial* kilka kompanii piechoty stojących w *Gracias*, a wkrótce potem nadeciągnęły z *Utzer* dwa bataliony pod dowództwem półkownika *Munk*, uderzyły z boków na nieprzyjaciela, odparły go zupełnie, i ścięły aż pod mury twierdzy przy okrzykach: *Niech żyje Król!* Nieprzyjaciel miał 20 kilku ludzi ranionych a my tylko 3.”

Według listów prywatnych z *Madrytu* pod d. 16 b. m. jenerał *Hubert* miał pobić korpus nieprzyjacielski w Galicyi, zabrać w niewolę 1,500 ludzi, między którymi jest jenerał, i zdobyć wiele dział, oraz znaczną liczbę taborów. Listy te donoszą daley, iż *Morillo* przyłączył się z 3000 ludzi do woyska naszego, i wspólnie ciągnie przeciwko *Quiroga*. Szef głównego jego sztabu przybył d. 13 b. m. do *Madrytu* zapewne z uznaniem rejencyi przez *Morilla*.

Lubo zajęta twierdza *Kordonna* jest małą, stanowi jednak oswobodzenie wyższej Katalonii. Wreszcie głodem tylko można ją przymusić do poddania się, bo przypuszczać szturm nie podobna; działa twierdzy górują nad kopalniami soli, które woysku francuzkiemu i rojalistowskiemu przynoszą na dzień dochodu blisko 700 piasstrów. *Mina*, nie widząc dla siebie bezpieczeństwa w *Saus*, przybył do *Barcellony*, z kąd *Milans* i *Llobera* wyszli i d. 5 b. m. założyli główną kwaterę swoją w *Villa-Franca de Panades*. Codzień prawie w *Barcellonie* bywają rozstrzelani publicznie, nieszcześliwi, którzy smutnym losem dostaną się w niewolę; tajemnie zaś wiecye jeszcze innych ludzi podobnego losu doznaje. Według gazet angielskich *Xiaże Dalmacyi* (*Soult*) udał się z synem swoim przez *Łondyn* do *Dublinu*.

Dnia 25. Odebrano tu przez telegraf następującą wiadomość z *Bajonny* pod d. 24 b. m. „Z *Madrytu* 21 lipca. Major jeneralny do ministra wojny: Nieprzyjaciel mający blisko 9,000 ludzi, i wspierany od wszystkich baterii swoich, uczynił d. 16 b. m. wycieczkę z wyspy *Leon* i twierdzy *Trocadero*; lecz wszędzie ze stratą 1,500 ludzi odparty został. Strata nasza jest mała. Jenerał *Malitor* zajął d. 30 twierdzę *Lorca*, i ciągnie ku *Grenadzie*. Jenerał *Bourke* pozwawey bitwie zamknął *Korunnę*.”

Sądzą w *Madrycie*, iż woyna skończy się na zacięciu *Kadyxu*, co gdy nastąpi, *Xiaże Angoulême* ma wrócić do Paryża, a wkrótce za nim uda się jenerał *Guilleminot*. Regencya madrycka ma zaciągnąć pożyczkę na utrzymanie woyska francuzkiego w Hiszpanii. Słychać, iż w tey mierze uczyniono propozycye bankierowi *Rothschild*, który jeszcze nie dał stanowczej odpowiedzi.

Dnia 26. Donoszą z *Tuluzy*, iż *Xieźna Angoulême* przybyła d. 18 b. m. do *Bagneres de Luchon*, i konno odprawiła przykrą podróż przez góry.

Czytamy w dzienniku *Biała Chorągiew*, iż *P. Achille de Jauffroy*, jadący do *Madrytu*, został uwięziony w *Burgos*; lecz nie wiadomo, z jakiego powodu.

Bajonna dnia 14 lipca.

(z teyże gazety.)

Niespokojni ludzie w *Mont-de-Marsan* namówili nie dawno kilku żołnierzy, aby z buntowniczymi pieśniami chodzili po mieście. Przez nieporozumienie oskarżono przechodzący właśnie tamteley zostay półk o uczestnictwo do tego bezprawia; lecz gdy wkrótce pokazała się omyłka, przeto marszałek *Lauriston* oddał chlubne świadectwo rzeczonemu półkowi, który dziś przeszedł tędy do Hiszpanii.

Dnia 17. Biskup tarazonski, wielki inkwizytor hiszpański, który od dwóch lat bawił tu na wygnaniu, wyjechał onegdaj na powrót do dyecyzji swojej.

Jenerał *Alexander O' Donnel*, który z półkiem swoim stoi w *St. Sebastian*, wydał rozkaz dzienny, zbijając twierdzenie kilku dzienników francuzkich, jakoby z innymi oficerami tegoż samego stopnia chciał zgwałcić przysięgę konstytucyi; oświadczając, iż do ostatniego bronić się będzie.

TURCYA.

Od granic tureckich dnia 9 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Samniotowie, o których donoszono, iż się lekają napadów nieprzyjacielskich, rozpoczęli sami

)A(

kroki zaczepne. Wylądowali nie dawno pod *Miletem* i *Halikarnasem*, znieśli turków; znaczną liczbę w niewolę wzięli, poczem zabrali świeżo zerżnięte zboże, oraz wiecie bydła i wszystko do oczystey wyspy przewieźli. Ipsaryoci ze swojej strony, w obliczu floty tureckiej, stojącej pod *Mityleną*, napadali na brzegi Azji mniejszej, ukazali się nawet pod zamkiem broniącym wniścia na zatokę smirneńską. Gdyby się osada tej twierdzy zmniejszyła, grecy odważyliby się na nią napisać, gdyż mało już w niej znajduje się chrześcian, na których pospolicie turcy odwetu szukają. Podają za rzecz pewną, że flota idryyska wysadziła 2000 ludzi na wyspę *Stalimenę* (dawniey *Lemnos*), na której dwie trzecie części mieszkańców są muzułmani; zniszczyła założone tam od niejakiemu czasu zapasy dla floty ottomańskiej, spaliła różne okolice i zabrała znaczną liczbę niewolników, których za znakomity okup na wolność wypuścić oświadczyła.

Dowiadujemy się, iż przełożenia angielskiego kapitana *Hamilton*, dowodzącego fregatą *Cambrian*, posłane do ludów greckich, aby amnestya W. Sultana przyjęły, nigdzie nie miały pożądanego skutku. Te przełożenia zmierzają do tego, aby Grecya zostawała w takich związkach z Portą jak *Multany* i *Woloszczyszna*. Rząd grecki nie dał dotąd żadney odpowiedzi, a pojedyncze krainy ani słyszeć o żadnych układach nie chciały, zwłaszcza, iż w obecney chwili wszystko pomysłnie im idzie, a blisko znajdującą się flotą ottomańską, zniweczyłaby wszelkie przyrzeczenia.

ANGLIA.

London dnia 19 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dziennik *londyńska Gwiazda*, umieścił następującą odpowiedź ministra *Canning* na przesłane mu poselstwo od rejenoyi hiszpańskiej.

Do Pana *Wiktora Saes*. Mości Panie! Mam zaszczyt oznaymić W Panu, iż odebrałem list do mnie na d. 7 b. m. pisany, w którym uwiadomiasz mię o ustanowieniu nowej rejenoyi w Madrycie. Podobnie rejenoya kilka już do mnie z *Urgelu* i mieysc innych pisała listów, donosząc o objęciu przez nią rządów. Nie uznałem był potrzeby odpisywania na którykolwiek; jeżeli zaś teraz zbaczam od mego postanowienia, czynię to tylko, z tego jedynie względu, iż nie grzecznie byłoby odprawić W Pana posłańca bez zapewnienia, że list wręczony mi został. Król, Pan mój, który przy dworze madryckim ma swego ministra, nie może przyjąć żadnego podobnego pisma.

Dnia 22. Panowie *Lubbock* i *Campbel* ze współnikami podjęli się nowej pożyczki hiszpańskiej milion 200,000 funtów szterlingów, która ma być jedynie użytą na zaspokojenie wierzycieli rządu konstytucyynego.

Lubo mała eskadra francuzka krąży koło brzegów *Kadyxu*, niektóre atoli okręty amerykańskie zawijają tam i wypływają, a doznając przeszkody odwołują się do floty amerykańskiej, będącej nie daleko na morzu śródziemnym, która za pierwszym oskarżeniem się ma nadpłynąć i żądać odpowiedzialności. Tym sposobem *Kadyx* dostaje żywności i innych potrzeb.

Podróźni, którzy przybyli do *Plymouth* przewieźli wiadomość z *Korunny* pod d. 16 b. m., iż francuzi w liczbie 8,000 ludzi uderzyli na hiszpanów pod *Korunną* i odnieśli zwycięstwo. Mie-li utracić 800 ludzi.

WŁOCHY.

Rzym dnia 9 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Zdrowie Oycy s. polepsza się. W nocy dnia 8 użył snu godzin 5, a z dnia 8 na 9 godzin 7, poczem gorączka ustala, a lekarze dziwili się nad tak gwałtownem przesileniem się choroby.

Dnia 11. Oyciec s. już jest raźniejszy i spokojniejszy. Jadł mało, lecz z apetytem. Każde jednakże poruszenie ciała sprawia mu wielką boleść, którą z nadzwyczajną o cierpliwością znosi. Ostatniey nocy spał godzin 7, dzisiay niewidąc gorączki.

NIEMCY.

Od brzegow Menu dnia 19 lipca.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Dnia 15 b. m., uderzył w *Strazburgu* piorun w wieżę kościelną, lecz bez wielkiej szkody; dzwon atoli zegara, dotkniętego spadającym piorunem, utracił czystość głosu, którą dopiero w godzinę odzyskał.

Gazety saskie umieściły następujący artykuł: „Syn jednego monarchy murzynów przeszedł na wiarę chrześcijańską. Oyciec jego, Król *Bamby*, umarł; syn starszy objął rządy, wypowiedział sąsiedzkiemu krajowi wojnę, został zwalczony i musiał swój kraj opuścić. Nie miał wtedy nad lat 16 wieku, kiedy się udał do *Banjam*, gdzie brat jego przepędzał życie prywatne. W podróży jednakże poymany został przez woyska nowego Króla *Bamby*, i zaprzędany za niewolnika. Przez czas niejaki był ogrodnikiem. Kupiono go potem w *Le* za pół korca soli, pan zaś jego przewioził go z innymi niewolnikami na czołnie przez rzekę *Ningo*. Z niewolników tych zabijano codzień jednego na pożywienie dla pana i przewoźników. Każdego ranka właściciel przybywał z długim nożem na statek, wybierając najotyłszych: szczęściem, młody nasz murzyn nie należał do ich rzędu. Przy wyjściu rzeki przedał go właściciel za starą odzież; ale rozpacz, zgryzoła i głód, tak wyniszczyły młodego murzyna, iż wysiadając ze statku upadł na ziemię, niemogąc na nogach ustać. Nowy pan jego, orzeźwił go kilku policzkami, z zapewnieniem, iż zarządnym będzie na śniadanie; lecz gdy zobaczył, iż z suchych kości nieosobliwszyby miał przysmak, zamienił go za kilka naboju prochu. Takimto sposobem ów nieszczęśliwy przechodził długo z rąk do rąk, nim zakupiony został za sztabę żelaza przez portugalskiego kupca. Ten kazał mu głowę ogolić i na okrętowym pokładzie w łańcuchy okuć. Okręt ten zabrany został wkrótce przez anglików; udarowano zaraz wszystkich murzynów wolnością; a w *Sierra Leona*, gdzie teraz przywieziony został, odebrał młody murzyn chrzest święty; przybył do *Begent Town*, gdzie w jednym angielskim domu przyjął służbę kucharza, zapomniawszy zupełnie o odzieżdzicznym po oycu tronie.“

Hamburg d. 24 lipca

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Twierdzą za rzecz pewną, iż Pan *A Court*, poseł angielski przy dworze hiszpańskim, otrzymał zalecenie, aby do dalszego rozkazu, bawił w *Gi-braltarze*.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 31 julii rubel srebrny 3 rub. 77½ kop. czerwony złoty nowy r. 11 kop. 70, stary r. 11 kop. 51½, imperyal r. 36 kop. 60½.

Pozwolono drukować. Z polecenia J.W. Wojennego Litewskiego Gubernatora:
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler,

w Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 1 sierpnia v. s. 1825 Roku.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.

1. Полевая Провиантская Коммисия Ошдальнаго Липовскаго Корпуса объявляет, что на поставку провианта для войск сего Корпуса, въ Гродненской, Виленской, Минской и Волынской Губерніяхъ и въ Влоцкохской Области кварирующихся, равно для Внутреннихъ тамо въ районъ Корпуса состоящихъ и для находящихся въ Варшавѣ и окрестности на продовольствіе оныхъ съ 1-го Генваря 1824 по 1-е Генваря 1825 годовъ, производятся будущіе торги: въ Гродненской, Виленской, Минской и Волынской Казенныхъ Палатахъ, во 3-мъ отделе ній Влоцкохскаго Областнаго Правленія и въ сей Коммисіи, въ Ноябрь мѣсяцъ сего 1825 го да, именно: въ Влоцкохъ и Минскѣ 1, 2 и 3го, перепоржки: 5, 6 и 7-го, числа. Въ Вильнѣ, Грод нѣ и Житомирѣ 7, 9 и 12-го, перепоржки: 13, 14 и 15-го числа. Въ Варшавѣ 22, 24 и 26-го, перепоржки: 27, 28 и 29-го числа.

На сіи сроки вызывающіеся желающіе къ торгамъ съ законными залогамъ, на сей разъ въ полную часть прошиву подряда. Планъ и Кон дичіи, по коимъ будущіе производятся торги и поставки, разосланы уже въ вышеозначенные казенные Палаты и въ Влоцкохское Областное Правленіе и публично въ оныхъ будущи откры ты а нечислительныя ведомости о потребно сти проиантѣ, въ слѣдъ за симъ шудажъ будущіе препровождены; сверхъ того шже Планъ и Кондичіи сообщены и Дворянскимъ Предводи телямъ упомянувшихъ Губерній, у коихъ вся кому желающему вступити въ торги, можно видѣти оныя; и особо того можно видѣти сей Планъ и Кондичіи во всякое время въ Корпу сной Провиантской Коммисіи въ Варшавѣ.

Огłoszenie.

Polowa Prowiantaska Kommissya oddzielnego Litewskiego Korpusu ogłasza, że na dostawę pro wiantu dla woysk tego Korpusu w guberniach Grodzieńskiej, Wileńskiej, Mińskiej i Wołyń skiej i w Obwodzie Białostockim rozłożonych, rów nież dla wewnętrznych tam w raienie korpusu zo stających i dla znajdujących się w Warszawie i w okregu, na ich wyżywienie od 1go januaryi 1824 do 1go januaryi 1825 roku będą się odbywać targi: w Grodzieńskiej, Wileńskiej, Mińskiej i Wołyńskiej Izbach Skarbowych, w 2gim oddziale Białostockiego obwodowego rządu i w tej Kom missyi, w miesiacu nowembrze terażniejszego 1823 r., a mianowicie: w Białymstoku i Mińsku 1, 2 i 3go; przetargi 5, 6 i 7go. W Wilnie, Grodzie i Żytomirzu 7, 9 i 12go; przetargi: 13, 14 i 15go. W Warszawie 22, 24 i 26go; przetargi 27, 28 i 29go.

Na te terminy zywają się życzący do tar gow z prawnemi kaucyami, na ten raz w piątey części w proporecy do całego podradu. Plan i kon dycye, podług których mają się odbywać targi i dostawa rozesłane już do wyżey wyrażonych Izb Skarbowych i do Białostockiego obwodowego Rzą du i publicznie w onych będą otwarte, wiadomość zaś o ilości potrzebnego prowiantu niezwłocznie tamże będzie przesłana; oprócz tego, tenże plan i kondycye zakomunikowano i Marszałkom szla checkim pomienionych gubernii, u których, każdy życzący wejść w układy, może je widzieć; a nadto ten plan i kondycye można widzieć w ka żdym czasie w korpusney prowiantskiej Kommissyi w Warszawie.

Przedaż towarów skonfiskowanych.

1. W Wileńskiej Składowey Tamożni będą się przedawać we 3ch terminach, to jest, 4, 7 i 9 augusta skonfiskowane towary: 177 chustek ba welnicznych nabojkowych; i borli farbowaney 34½ arszynow, życzący kupić wzywają się na po wyższe terminy.

Przedaż publiczna.

1. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Dla przedaży murowanego domu, położonego w mieście Wilnie na Święto-Michalskim zauł ku Xiędza Prałata Ignacego Kontryma, ocenio rego podług 10cioletniej intraty, 12,000 rubli assygn. oddanego na ewikcyą za byłych we trzech miastach Grodzieńskiej Gubernii od 1815 do 1819 roku poborców akcyzney od druków poszliny, Józefie Houwalcie, Józefie Kollusowskim i Kontrymie Sowierniku Kolle gialnym, na uzyskanie dopuszczoney od nich odkupney niedoimki, naznaczone terminy: 1szy 14, 2gi 17 następującego 7bra a 3ci ostateczny za 3 miesiące od dnia wydrukowania, które nastąpi później, w Sanktpetersburskich albo Moskiewskich gazetach; a zatem życzący ku pić pomieniony dom zechcą przybywać na ter miny do targów do tego Rządu. Dnia 23 ju lli 1825 roku. Sowiernik Białocki. Sekretarz Kleyst. Guberski Sekretarz Maksimowicz.

1. Od Litewsko-Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty tutejszey gubernii w Kowieńskim powiecie bez paszportu, Andrzej Pie trowicz, który między innemi na examine wy znał, że od urodzenia ma lat 32, rodem z gubernii inflantskiej ryzkiego powiatu, ze wsi Lubeki, zkaż jakoby w 1812 roku oddany w Rydze do mili cyi; dla nieokazania do potwierdzenia tego nay mniejszych dowodow, na mocy Ukazu Rządzące go Senatu pod dniem 29 augusta 1807 roku, po dług rezolucyi Rządu pod dniem 4 maja 1823 ro ku nastaley, uznany włóczegą i na mocy 10tego paragrafu Naywyższego Jego Cesarskiej Mości roz kazu pod d. 23 februaryi 1823 roku, danego Rządzą cemu Senatowi; dla odprawienia do Syberyi na po silenie odesłany d. 12 tegoż maja podług urządze nia o posyłających się, do tobolskiego Prykazu zsyłkowych, o czem zgodnie z 12, 13, 14 i 15 pun ktem tegoż Naywyższego Ukazu, uwiadamiają się właściciel tego włóczegę albo gromada do której na leżał. Przymioty pomienionego włóczegę: wzrostu 2 arsz. 4½ wiersz; twarzy podługowatey, czarnia wey, suchej, włosów na głowie ciemnorusych, a na wąsach światlorusych; oczu błękitnych, nosa długiego ostrego, na stopie lewey nogi zwierzchu znak od rozcięcia siekierą. Dnia 20 julii 1823 roku. Sowiernik Białocki. Sekretarz Kleyst. Stołana czelnik Suchocki.

Od tegoż Rządu ogłasza się, iż wzięty tutej szey gubernii w Kowieńskim powiecie bez pasz portu Ananii Nikolaiew, który między innemi na examine wyznał, że od urodzenia ma lat 31, rodem z miasta Moskwy, z poddanych Pio tra Michajłowicza Jurjewa odstawnego Majora; dla nieokazania do potwierdzenia tego naymniey szych dowodow, na mocy Ukazu Rządzącego Se natu pod dniem 29 augusta 1807 roku, podług rezolucyi Rządu pod d. 22 maja 1823 r. nastaley, uznany włóczegą, i na mocy 10 paragrafu Naywyż szego Jego Cesarskiej Mości rozkazu pod d. 23 februaryi 1823 roku, danego Rządzącemu Senato wi; dla odprawienia do Syberyi na posilenie ode słany d. 26 tegoż maja, podług urządzenia o po syłających się, do tobolskiego Prykazu zsył kowych, o czem zgodnie z 12, 13, 14 i 15 punk tem tegoż Naywyższego Ukazu uwiadamiają się właściciel tego włóczegę albo gromada do której należał. Przymioty pomienionego włóczegę: wzrostu 2 arsz. 2 wiersz; twarzy podługowatey, włosów na głowie ciemnorusych pomieszanych z światłemi, na brodzie ciemno rusych, oczu błękitnych, nosa mier nego, włosów na wąsach światlorusych. Dnia 2 julii 1823 r. Podpisy jak niżej.

P o z e w.

1. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnającego Całą Rosyję etc. etc. etc.

Pozew edyktalny przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dobrach Januszewa w powiecie Wilkomierskim leżących za remissą Sądu Gł. Litew. Wileń, Departamentu 2go exystujący, z powództwa Urodz. Ignacego Derrmont Siesickiego Podkomorzycy Ptu Wilkomier. po debitorów zeszłego Józefa Siesickiego Podkomorze i Podkomorzycy massy konkursowej zawinających, jako to Urodzonym, Ferdynandowi Kontrymowi Kolieskiemu Sowietnikowi o summę cz. zł. 250 z procentami za obligiem roku 1809 apryla 13 wydanym, Antoniemu Bolewiczowi o cz. zł. 260 i T. B. 250 z procentami za obligiem 1797 marca 20, Janowi Duraszewiczowi o cz. zł. 100 i rub. sr. 43 z procentami za obligiem 1819 apryla 1, Ignacemu Tysze o rubli sr. 173 z procentami za trzema inskrypcjami, Mowszy Binowiczowi wydanymi, od tego w roku 1821 februaryi 24 Podkomorzemu Siesickiemu przelanemi, Franciszkowi Jazdowskiemu Sędziemu Granicz. Szawel. o cz. zł. 78 za listem wyznawczym roku 1819 maja 6 dnia; Michałowi Zylińskiemu Prezyden. Ziem. Trockiemu sukcesorowi Antoniego Zylińskiego o rub. sr. 24 z procentami za skryptem 1809 februaryi 6, Adama Kołyczki Sędziego sukcesorom o cz. zł. 50 z procentami za kartą 1802 gbra 6, Mateuszowi Siesickiemu b. Prezyden. Ziem. Wilkomier. o cz. zł. 353 z procentami za obligami 1799 i 1800, Witkowskiemu Pisarzowi Ziem. Telszew. o cz. zł. 20 z procentami za obligiem 1802 junii 18, Julianowi Dworzeckiemu o rub. sr. 67 z procentami za listem 1807 gbra 19, Justynowi Reutowi Sekretarzowi Sądu Granicznego Wilkomier. o rub. sr. 400 z procentem za obligiem 1822 apryla 2, Gasprowi Romanowiczowi b. Assesorowi Sądu Główn. o rub. sr. 132 za listem 1807 gbra 21 i rub. sr. 174 za listem bez daty r. januaryi 8 z procentami, X. Martjanowi Łapińskiemu o rub. sr. 120 z procentami za obligiem 1809 apryla 28 dnia, oraz starozakonnemu Berkowi i Michelowi Leybowiczom o złot. 1.000 z procentami za obligiem 1807 7bra 27, Jankielowi Szenderowiczowi o rubli sr. 925 z procentami za obligiem 1818 apryla 23, Szenderowi Abramowiczowi o rub. sr. 48 za obligiem 1816 februaryi 14, z kontraktem za karczmy w Kowarsku niedopłaconych, których pożywa o zasądzenie wyrażonych summ do massy i przeznaczenia satysfakcyi ze wszelkiego debitorów majątku, tudzież o expensa prawne. Staroz. Wolfowi Rafałowiczowi o rubli srebr. 58 za obligiem w roku 1822 marca 12 dnia, Piotrowi Lisickiemu Ekonomowi Dobuzkiemu o zł. 350 za obligiem w roku 1822 maja 3, starozakon. Markielowi Abramowiczowi o rub. srebr. 15 za obligiem w roku 1821 7bra 3, Janowi Merfeltowi o rubli srebr. 15 za kartą w roku 1822 8bra 4, Adamowi Kulszy o rubli srebr. 8 za dwoma kartami w roku 1822 februaryi 27, Gedeonowi Tańskiemu o rubli srebr. 245 za dwoma obligami w roku 1820 8bra 26 i 1822 junii 22, Franciszkowi Dołubowskiemu Assesorowi Sądu Niższego Ziemskiego Wilkomierskiego o rubli srebr. 40 za obligiem w roku 1821 xbra 8, Giecelowi A-

bramowiczowi rubli srebr. 29 zł. 5, w roku 1821 junii 29, Wincentemu Linckiemu o rubli sr. 150 za dwoma obligami w roku 1823 jannaryi 15 wydanymi, Eliaszowi Gerszonowiczowi o rubli srebr. 122 z kontraktu za karczmy w Kowarsku arendowane niedopłaconych których pożywa o zasądzenie wyrażonych summ do massy i przeznaczenie satysfakcyi ze wszelkiego debitora majątku tudzież o expensa.

Roku 1823 miesiąca julii 27 dnia woźny niżej podpisany zeznaje, iż tego edyktalnego pozwu kopią, w sprawie W. Ignacego Siesickiego Podkomorzycy, po debitorów w górze wyrażonych, przed Sąd Taxatorsko Exdywizorski w dobrach Januszewie w pcie Wilkomierskim exystujący wyniesionego, dla ogłoszenia w Gazecie do drzwi Sądowych przybiłem.

Józef Urbanowicz Woźny Ptu Upit.

Roku 1823 julii 27 d. woźny wyżej wyrażony stawiwszy obecnie takowy pozew sądowy zeznał. Jan Olechnowicz P. Z. Upit. Exd.

Wolno drukować Jan Olechnowicz P. Z. U Exd.

2. Niżej podpisany w r. idącym 11 julii na Star. Icku Szłomowicz Sobolu otrzymał oczewisty dekret w Magistr. Wileń. przysadzający w ogóle r. s. 888 kop. 13 i r. as. 285, do zapłaty na d. 23 apr. 1824 roku z zajęciem wszelkiego majątku, rachomości i sekwestracją osoby; przeto niżej podpisany, każdego mogącego wchodzić z pomienionym Sobolem, o jegoż wszelki majątek w układy, umowy, i jakiego bądź tytułu tranzakta, szczególnie o kamienicę Nrem 217 w Wilnie na ulicy Szklanney oznaczoną, ostrzega: iż przed uspokojeniem w należności, pomimo wiedzę, niżej podpisanego do celu osuszenia skutków dekretowi, aby nikt siebie nie wiązał i nie poświęcał, albowiem w razie nieakuratności Sobola dla niżej podpisanego, każdy z nim jednym działający szkodzić będzie, o czem przez niniejsze ostrzeżenie wiedzieć daje. 1823 julii 25 dnia

Abram Hirszowicz Szabat.

Roku 1823 julii 25, wolno do Kuryera Litew. trzykrotnie umieścić. Marcin Strauss R. M. W.

2. Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Ziemskim Ptu Lidz. w roku teraźniejszym 1823 marca 14 dnia zapadłym, na usatysfacyonowanie wierzycieli J. Pana Nikodema Diczkańca ustanowiony, do folwarku Diczkańce zwanego w powiecie Lidzkim leżącego w dniu 16 julii roku tegoż zebrany; po sporządzeniu inwentacyi, udeterminowawszy administracyą, uznawszy komportacyą, poruczywszy wymiar komornikom, i zakresliwszy inne pierwszemu zjazdowi właściwe rezolucye względem położenia ostateczney opinii, tak co do majątku Nikodema Diczkańca, jako też rozdziału onego, dzień 5ty septembra tegoż idącego roku przeznaczył, o którym terminie ołok ciągłego zajęcia się że po rozbiórce pretensyow stawających kredytorow do końca dzieło doprowadzi, a na niestawiających stosownie do remissy ammissyą w rzeczy zapisze, ostrzegając, i dla trzykrotnego o tém zawiadomienia niniejszą awizacyą do Gazety Kuryera Litew. załączając, o wolności oney umieszczenia poświadczając. Roku 1823 julii dnia. Sędzia Ziemski Ptu Lidz. Heronim Skinder. Leopold Szyszko Sędzia G. Ptu Lidz. i Kawaler. Klemens Stećwicz Regent Gran. Ptu Lidz. Exdywizor.